

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. rugsėjo 5 d.*

„Šengeno sienų kodeksas — Sprendimas 2010/252/ES — Išorės jūros sienų stebėjimas — Papildomos tvarkos, susijusios su sienų stebėjimu, nustatymas — Komisijos įgyvendinimo įgaliojimai — Apimtis — Prašymas panaikinti“

Byloje C-355/10

dėl pagal SESV 263 straipsnį 2010 m. liepos 12 d. pateikto ieškinio dėl panaikinimo

Europos Parlamentas, atstovaujamas M. Dean, A. Auersperger Matić ir K. Bradley, nurodęs adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovas,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą Z. Kupčová ir R. Szostak,

atsakovę,

palaikomą

Europos Komisijos, atstovaujamos C. O'Reilly ir M. Wilderspin, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusios į bylą šalies,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot ir A. Prechal, teisėjai R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann, E. Juhász, G. Arestis, T. von Danwitz (pranešėjas), M. Berger ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas P. Mengozzi,

posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. sausio 25 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2012 m. balandžio 17 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

- 1 Europos Parlamentas ieškiniu prašo panaikinti 2010 m. balandžio 26 d. Tarybos sprendimą 2010/252/ES, kuriuo papildomos Šengeno sienų kodekso nuostatos dėl išorės jūros sienų stebėjimo vykdant operatyvų bendradarbiavimą, koordinuojamą Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (OL L 111, p. 20, toliau – ginčijamas sprendimas).
- 2 Grįsdamas ieškinį Parlamentas, be kita ko, teigia, kad šiuo sprendimu viršijami įgyvendinimo įgaliojimai, numatyti 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 105, p. 1), iš dalies pakeisto 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 296/2008 (OL L 97, p. 60, toliau - ŠSK), 12 straipsnio 5 dalyje. Parlamentas teigia, kad ginčijamo sprendimo nuostatos turėjo būti priimtos pagal įprastą teisėkūros procedūrą, o ne pagal šio 12 straipsnio 5 dalimi pagrįstą komitologijos procedūrą.

I – Teisinis pagrindas

A – Sprendimas 1999/468/EB

- 3 Remiantis EB 202 straipsniu buvo priimtas 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimas 1999/468/EB, nustatantis Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką (OL L 184, p. 23; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 124), iš dalies pakeistas 2006 m. liepos 17 d. Tarybos sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, p. 11, toliau – Antrasis „komitologijos“ sprendimas).
- 4 Kalbant apie reguliavimo procedūrą su tikrinimu, Antrojo „komitologijos“ sprendimo 7a konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„Reguliavimo procedūrą su tikrinimu būtina taikyti bendro pobūdžio priemonėms, skirtoms iš dalies pakeisti neesmines pagrindinio dokumento, priimto laikantis [EB] Sutarties 251 straipsnyje nurodytos tvarkos, nuostatas, *inter alia*, išbraukiant kai kurias tokias nuostatas arba įrašant naujas neesmines nuostatas. Ši procedūra turi sudaryti sąlygas dviem teisės aktų leidimo institucijoms patikrinti tokias priemones prieš jas patvirtinant. Tokio teisės akto esmines nuostatas iš dalies keisti gali tik teisės aktų leidėjas remdamasis Sutartimi.“
- 5 Antrojo „komitologijos“ sprendimo 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Kai pagrindiniame dokumente, priimtame laikantis Sutarties 251 straipsnyje nurodytos tvarkos, numatyta patvirtinti bendro pobūdžio priemonės, skirtas iš dalies pakeisti neesmines to dokumento nuostatas, *inter alia*, išbraukiant kai kurias tokias nuostatas arba įrašant naujas neesmines nuostatas, tokios priemonės patvirtinamos taikant reguliavimo procedūrą su tikrinimu.“
- 6 Reguliavimo procedūros su tikrinimu vykdymas reglamentuojamas pagal Antrojo „komitologijos“ sprendimo 5a straipsnį. Vykdamas šią procedūrą taip pat dalyvauja Reguliavimo procedūros su tikrinimu komitetas, kurį sudaro valstybių narių atstovai ir pirmininkauja Europos Komisijos atstovas (toliau – komitetas), kuris išreiškia nuomonę dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, projekto. Procedūra skiriasi atsižvelgiant į tai, ar numatytos priemonės atitinka komiteto nuomonę, arba į tai, ar jos tos nuomonės neatitinka ir ar komitetas nepateikė nuomonės.

- 7 Tuo atveju, kai numatytos priemonės neatitinka komiteto nuomonės ar kai tokia nuomonė nepateikiama, Antrojo „komitologijos“ sprendimo 5a straipsnio 4 dalyje numatyta, kad taikoma tokia procedūra:
- „a) Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ir tuo pačiu metu perduoda jį Europos Parlamentui;
  - b) Taryba kvalifikuota balsų dauguma priima sprendimą dėl šio pasiūlymo per du mėnesius nuo jo gavimo dienos;
  - c) jei per šį laikotarpį Taryba kvalifikuota balsų dauguma paprieštarauja siūlomoms priemonėms, jos nepatvirtinamos. Tokiu atveju Komisija Tarybai gali pateikti iš dalies pakeistą pasiūlymą arba pateikti pasiūlymą dėl teisės akto priėmimo remdamasi Sutartimi;
  - d) jei Taryba numato patvirtinti siūlomas priemones, ji nedelsdama pateikia jas Europos Parlamentui. Jei per minėtą dviejų mėnesių laikotarpį Taryba nepriima sprendimo, Komisija nedelsdama pateikia priemones Europos Parlamentui;
  - e) per keturis mėnesius nuo pasiūlymo perdavimo pagal a punktą Europos Parlamentas savo narių balsų dauguma gali paprieštarauti atitinkamų priemonių patvirtinimui remdamasis tuo, kad siūlomos priemonės viršija pagrindiniame dokumente numatytus įgyvendinimo įgaliojimus arba yra nesuderinamos su pagrindinio dokumento tikslu ar turiniu, arba jomis nesilaikoma subsidiarumo ar proporcingumo principų;
  - f) jei per šį laikotarpį Europos Parlamentas paprieštarauja siūlomoms priemonėms, jos nepatvirtinamos. Tokiu atveju Komisija komitetui gali pateikti iš dalies pakeistą priemonių projektą arba pateikti pasiūlymą dėl teisės akto priėmimo remdamasi Sutartimi;
  - g) jei praėjus šiam laikotarpiui Europos Parlamentas nepaprieštarauja siūlomoms priemonėms, jas pagal aplinkybes patvirtina Taryba arba Komisija.“

B – ŠSK

- 8 Kaip matyti iš ŠSK 1 straipsnio antros pastraipos, jame nustatomos taisyklės, reglamentuojančios asmenų kontrolę jiems kertant Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas.
- 9 Pagal ŠSK 6 konstatuojamąją dalį sienų kontrolės tikslas „padėti kovojant su nelegalia imigracija bei prekyba žmonėmis ir neleisti kilti grėsmei valstybių narių vidaus saugumui, viešajai tvarkai, visuomenės sveikatai ir tarptautiniams santykiams“.
- 10 Pagal ŠSK 17 konstatuojamąją dalį „turėtų būti priimtos nuostatos, kurios leistų Komisijai pritaikyti tam tikras išsamias praktines taisykles, reglamentuojančias sienų kontrolę. Tokiais atvejais priemonių, reikalingų [ŠSK] įgyvendinti, turėtų būti imtasi laikantis <...> Sprendimo 1999/468/EB <...>“.
- 11 ŠSK 2 straipsnio 9 punkte „sienų kontrolė“ apima patikrinimus kertant sieną ir sienos stebėjimą, įskaitant „pagal [ŠSK] ir siekiant [jo] tikslų su sienomis susijusi[ą] veikl[ą] išimtinai esant ketinimui kirsti sieną arba įvykus tokiam kirtimui, neatsižvelgiant į jokiais kitas aplinkybes“.
- 12 ŠSK 2 straipsnio 11 punkte sienų stebėjimas apibrėžtas kaip „sienų stebėjimas tarp sienos perėjimo punktų ribų ir sienos perėjimo punktų stebėjimas ne nustatytais jų darbo valandomis, kad būtų užkirstas kelias asmenims išvengti patikrinimų kertant sieną“.
- 13 ŠSK 6–11 straipsniuose numatytos išorės sienų kontrolės taisyklės.

14 Kiek tai susiję su sienų stebėjimu, ŠSK 12 straipsnyje nustatyta:

„1. Pagrindinis sienų stebėjimo tikslas – užkirsti kelią neleistiniems sienos kirtimams, kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir imtis priemonių asmenų, kurie neteisėtai kirto sieną, atžvilgiu.

2. Sienos apsaugos pareigūnai, vykdydami sienų stebėjimą, naudoja stacionarius arba mobilius dalinius.

Šis stebėjimas vykdomas taip, kad užkirstų kelią ir atgrasintų asmenis nuo siekio išvengti patikrinimų sienos perėjimo punktuose.

3. Stebėjimą tarp sienos perėjimo punktų vykdo sienos apsaugos pareigūnai, kurių skaičius ir veiklos metodai tikslinami atsižvelgiant į esamus ar numatomus pavojus ir grėsmes. Stebėjimas vykdomas dažnai ir netikėtai keičiant jo periodiškumą, kad asmenims, neleistinai kertantiems sieną, nuolat grėstų pavojus būti nustatytiems.

4. Stebėjimą vykdo stacionarūs ar mobilūs daliniai, kurie, vykdydami pareigas, patrulinuoja arba dislokuojasi vietose, žinomose arba numanomose esant pažeidžiamomis, tokiu stebėjimu siekiant sulaikyti nelegaliai sieną kertančius asmenis. Stebėjimą taip pat galima vykdyti techninėmis priemonėmis, įskaitant elektronines priemones.

5. Gali būti patvirtintos stebėjimą reglamentuojančios papildomos priemonės. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 33 straipsnio 2 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.“

15 Atsisakyti leisti atvykti trečiųjų šalių piliečiams galima tik motyvuotu sprendimu, kuris pagal ŠSK 13 straipsnio 2 dalį pateikiamas V priedo B dalyje nustatytaime standartiniame blanke.

16 ŠSK 33 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Jeigu yra nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.“

C – Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004

17 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiančiame Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą, iš dalies pakeistame 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 863/2007 (OL L 199, p. 30, toliau – „Frontex“ reglamentas), be kita ko, nustatomi šios Europos agentūros (toliau – Agentūra) uždaviniai:

18 Pagal „Frontex“ reglamento 2 straipsnio 1 dalį Agentūra, be kita ko, vykdo šiuos uždavinius:

„a) koordinuoja valstybių narių operatyvų bendradarbiavimą išorės sienų valdymo srityje;

<...>

e) padeda valstybėms narėms tais atvejais, kai prie išorės sienų reikia didesnės techninės ir operatyvios pagalbos;

<...>

g) dislokuoja Skubios pasienio pagalbos būrius valstybėse narėse <...>“

19 Agentūros vykdomajam direktoriui priėmus sprendimą prie prašančiosios valstybės narės išorės sienų dislokuoti vieną ar daugiau būrių, Agentūra ir prašančioji valstybė narė pagal 8e straipsnį nedelsdamos parengia veiklos planą.

20 „Frontex“ reglamento 8e straipsnyje „Veiklos planas“ nustatyta:

„1. Vykdomasis direktorius ir prašančioji valstybė narė susitaria dėl veiklos plano, kuriame išsamiai išdėstomos tikslios būrių dislokacijos sąlygos. Veiklos plane pateikiama informacija apie:

- a) padėtį, dislokavimo *modus operandi* bei tikslus, įskaitant veiklos tikslą;
- b) numatomą būrių dislokacijos trukmę;
- c) geografinę būrių dislokacijos prašančiojoje valstybėje narėje atsakomybės sritį;
- d) užduotis ir specialius nurodymus, įskaitant nurodymus dėl būrių nariams leistino naudojimosi duomenų bazėmis ir leistinų tarnybinių ginklų, šaudmenų bei įrangos priimančiojoje valstybėje narėje;
- e) būrių sudėtį;
- f) priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos tarnybų pareigūnų, atsakingų už bendradarbiavimą su būriais, ypač tų, kurie dislokacijos laikotarpiu vadovaus būriams, vardai ir pavardės bei rangai, taip pat būrių vieta vadovavimo sekoje;
- g) techninę įrangą, dislokuojamą kartu su būriais pagal 8 straipsnį.

2. Bet kokiems veiklos plano pakeitimams ar pataisymams turi pritarti Agentūros vykdomasis direktorius ir prašančioji valstybė narė. Agentūra pakeisto ar pataisyto veiklos plano kopiją nedelsdama išsiunčia dalyvaujančioms valstybėms narėms.“

21 Kalbant apie veiklos plano įgyvendinimą, „Frontex“ reglamento 8g straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Koordinuojantis pareigūnas veikia Agentūros vardu sprendžiant visus su būrių dislokavimu susijusius klausimus. Koordinuojantis pareigūnas visų pirma:

<...>

- c) prižiūri, ar teisingai įgyvendinamas veiklos planas;

<...>“

D – *Ginčijamas sprendimas*

22 Ginčijamas sprendimas buvo priimtas remiantis ŠSK 12 straipsnio 5 dalimi, vykdamas reguliavimo procedūrą su tikrinimu, kaip numatyta Antrojo „komitologijos“ sprendimo 5a straipsnyje. Kadangi komitetas nepateikė nuomonės dėl pradinio Komisijos pasiūlymo, ši pagal 5a straipsnio 4 dalį pateikė Tarybai pasiūlymą, susijusį su priemonėmis, kurių turi būti imtasi, ir jį perdavė Parlamentui. Kadangi Parlamentas neprieštaravo šiam pasiūlymui, Taryba priėmė ginčijamą sprendimą.

23 Pagal ginčijamo sprendimo 9 konstatuojamąją dalį:

„Siekiant sudaryti sąlygas geriau koordinuoti operacijose dalyvaujančių valstybių narių pastangas susidarius tokioms padėtimis ir sudaryti palankesnes sąlygas tokioms operacijoms vykdyti, į šį sprendimą turėtų būti įtrauktos neprivalomos gairės. Šis sprendimas neturėtų daryti įtakos paieškos ir gelbėjimo tarnybų išsipareigojimams, įskaitant išsipareigojimą užtikrinti, kad koordinavimas ir bendradarbiavimas vyktų taip, jog išgelbėtus asmenis būtų galima pristatyti į saugią vietą.“

24 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatyta:

„Išorės jūrų sienų stebėjimą vykdant operatyvų bendradarbiavimą tarp valstybių narių, koordinuojamą [Agentūros], reglamentuoja taisyklės, išdėstytos priedo I dalyje. Tos taisyklės ir priedo II dalyje išdėstytos neprivalomos gairės įtraukiamos į kiekvienos operacijos, kurią koordinuoja Agentūra, veiklos planą.“

25 Ginčijamo sprendimo priedo I dalies 1 punkte numatyti bendrieji principai, susiję su Agentūros koordinuojamomis operacijomis prie jūrų sienų, o 2 punkte – taisyklės, kuriomis numatomos konkrečios priemonės, kurias reikia priimti per tokias operacijas. I dalies 2.1-2.3 punktuose nustatyti veiksmai, kurių reikia imtis prisiartinant prie aptiktų laivų ir juos stebint bei perduodant apie šiuos laivus informaciją kompetentingoms institucijoms. Tos pačios dalies 2.4 punktas susijęs su priemonėmis, kurių reikia imtis dėl aptiktų laivų, gabenančių asmenis, o jos 2.5 punkte nustatytos sąlygos, kurių reikia laikytis įgyvendinant šias priemones. Šios priemonės skiriasi atsižvelgiant į tai, ar jų reikia imtis teritoriniuose vandenyse ir gretutinėje zonoje, ar atvirojoje jūroje.

26 Kalbant apie priemones, kurių reikia imtis dėl aptiktų laivų, gabenančių asmenis, I dalies 2.4 punkte nustatyta:

„Priemonės, kurių imamasi vykdant laivų ar kitų jūrų transporto priemonių, kuriomis, kaip pagrįstai įtariama, gabenami asmenys, siekiantys išvengti patikrinimo sienos perėjimo punktuose, stebėjimo operacijas, gali būti šios:

- a) prašymas pateikti informaciją ir dokumentus dėl nuosavybės, registracijos ir duomenų, susijusių su kelione, taip pat dėl laive esančių asmenų tapatybės, pilietybės ir kitų susijusių duomenų;
- b) laivo sustabdymas, įlipimas į jį ir laivo, jo krovinio bei jame esančių asmenų patikrinimas ir pastarųjų apklausa;
- c) laive esančių asmenų informavimas, kad jie neturi teisės kirsti sienos, ir kad laivui vadovaujantiems asmenims gali būti taikomos sankcijos už padėjimą vykdyti kelionę;
- d) laivo areštas ir laive esančių asmenų sulaikymas;
- e) įsakymas laivui pakeisti maršrutą ir palikti teritorinius vandenis ar gretutinę zoną arba neplaukti link jų (jos), palydint laivą arba plaukiant šalia jo, iki kol jis pradės plaukti tokiu maršrutu;
- f) laivo ar jame esančių asmenų nukreipimas į trečiąją šalį arba laivo ar jame esančių asmenų perdavimas trečiosios šalies valdžios institucijoms;
- g) laivo ar jame esančių asmenų nukreipimas į priimančiąją valstybę narę arba kitą operacijoje dalyvaujančią valstybę narę.“

27 Ginčijamo sprendimo priedo II dalis pavadinta „Gairės, taikytinos paieškos bei gelbėjimo atvejais ir išlaipinimo, vykdant Agentūros koordinuojamas operacijas prie jūrų sienų, atveju“.

- 28 Šios II dalies 1.1 punkte, be kita ko, numatyta, kad valstybės narės vykdo „prievołą suteikti pagalbą nelaimės ištiktiems asmenims jūroje“. Šios dalies 1.2-1.5 punktai susiję su situacijos įvertinimu ir šio vertinimo bei kitos informacijos perdavimu Gelbėjimo koordinavimo centrui, ir taip pat su priemonėmis, kurios tinkamos ar būtinos imtis, atitinkamų asmenų saugumui užtikrinti. Pagal tos pačios II dalies 1.6 punktą esant tam tikroms aplinkybėms operacija toliau turi būti tęsiama pagal ginčijamo sprendimo priedo I dalį.
- 29 Be to, ginčijamo sprendimo priedo II dalies 2.1 punkto pirmos pastraipos pirmame sakinyje numatyta, be kita ko, kad „veiksmų plane turėtų būti aiškiai išdėstyta perimtų ar išgelbėtų asmenų išlaipinimo tvarka, atitinkanti tarptautinę teisę ir visus taikytinus dvišalius susitarimus“. Pagal tos pačios pastraipos antrąjį sakinį šiame veiksmų plane „nenustatomos prievolės operacijoje nedalyvaujančioms valstybėms narėms“. 2.1 punkto antroje pastraipoje skelbiama, kad, išskyrus atvejus, kai veiksmų plane numatyta kitaip, „pirmenybė turėtų būti teikiama išlaipinimui trečiojoje šalyje, iš kurios laivas su atitinkamais asmenimis išplaukė arba per kurios teritorinius vandenius arba per kurios paieškos ir gelbėjimo veiksmų rajoną tas laivas plaukė“.

II – Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

30 Parlamentas Teisingumo Teismo prašo:

- panaikinti ginčijamą sprendimą,
- nurodyti palikti galioti ginčijamo sprendimo padarinius, kol jis bus pakeistas, ir
- priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

31 Taryba Teisingumo Teismo prašo:

- pirmiausia atmesti Parlamento ieškinį kaip nepriimtina,
- arba atmesti ieškinį kaip nepagrįstą ir
- priteisti iš Parlamento bylinėjimosi išlaidas.

32 2010 m. lapkričio 30 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Komisijai buvo leista įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimus; įstojimo į bylą paaiškinime ji prašė atmesti Parlamento ieškinį ir priteisti iš jo bylinėjimosi išlaidas.

III – Dėl ieškinio

A – Dėl ieškinio priimtimumo

1. Šalių argumentai

33 Pirmiausia Taryba nurodo Parlamento ieškinio nepriimtimumą. Jos teigimu, jis neturėjo nei intereso pareikšti ieškinį, nei teisės ginčyti ginčijamą sprendimą dėl to, kad nepasinaudojo teise prieštarauti dėl jo priėmimo dėl Antrojo „komitologijos“ sprendimo 5a straipsnio 4 dalies e punkte nurodytų priežasčių. Jei Parlamentas turėjo abejonių dėl ginčijamo sprendimo teisėtumo, jis turėjo jam prieštarauti pagal reguliavimo procedūrą su patikrinimu ir šis sprendimas neturėjo būti priimtas.

- 34 Situacija šiuo atveju skiriasi nuo situacijos byloje, kurioje priimtas 1979 m. liepos 12 d. Sprendimas *Italija prieš Tarybą* (C-166/78, Rink. p. 2575); jame Teisingumo Teismas nusprendė, kad valstybės narės, Taryboje balsavusios už ginčijamą aktą, pareikštas ieškinys yra priimtinas. Iš tiesų Parlamento atliekama kontrolė siekiant nustatyti, ar pasiūlyta priemonė viršija pagrindiniame dokumente numatytus įgyvendinimo įgaliojimus, yra formalus aptariamo akto priėmimo proceso etapas ir reikalauja ne politinio vertinimo, bet patikrinimo, ar įvykdytos teisėtumo sąlygos.
- 35 Parlamentas teigia, kad neprivalo įrodyti suinteresuotumą pareikšti ieškinį pagal SESV 263 straipsnio antrą pastraipą ir Teisingumo Teismo praktiką (žr. 1987 m. kovo 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, 45/86, Rink. p. 1493, 3 punktą). Darant prielaidą, kad šis įrodymas būtinas, šiuo atveju toks interesas egzistuoti neginčytinai, nes ginčijamas Sąjungos akto, turinčio privalomąjį poveikį, teisėtumas ir būtų pažeistos Parlamento prerogatyvos priimant teisės aktą pagal įgyvendinimo procedūrą, o ne pagal teisėkūros procedūrą (1996 m. liepos 18 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą*, C-303/94, Rink. p. I-2943, 19 ir 20 punktai).
- 36 Parlamento atliekamas siūlomos įgyvendinimo priemonės patikrinimas, kaip tai numatyta Antrojo „komitologijos“ sprendimo 5a straipsnio 4 dalies e punkte, neturi apriboti šios institucijos teisės pareikšti ieškinį, siekiant šios priemonės teisminės kontrolės. Be to, Parlamentas tvirtina, kad neprivalo pasinaudoti veto teise, kai jam kyla abejonių dėl pasiūlytos įgyvendinimo priemonės teisėtumo.

2. Teisingumo Teismo vertinimas

- 37 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką valstybių narių, Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisė pareikšti ieškinį, numatyta SESV 263 straipsnio 2 dalyje, nepriklauso nuo intereso pareikšti ieškinį pateisinimo (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Italija prieš Komisiją* 6 punktą; minėto Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 3 punktą; 2003 m. sausio 21 d. Sprendimo *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą*, C-378/00, Rink. p. I-937, 28 punktą; 2009 m. spalio 1 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, C-370/07, Rink. p. I-8917, 16 punktą ir 2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Deutsche Post ir Vokietija prieš Komisiją*, C-463/10 P ir C-475/10 P, Rink. p. I-9639, 36 punktą).
- 38 Be to, iš Teisingumo Teismo praktikos taip pat matyti, kad šios teisės įgyvendinimas nepriklauso nuo ieškinį pareiškiančios institucijos ar valstybės narės pozicijos priimant aptariamą aktą (šiuo klausimu žr. minėtų sprendimų *Italija prieš Tarybą* 6 punktą ir *Komisija prieš Parlamentą* 28 punktą).
- 39 Faktas, kad Parlamentas pagal Antrojo „komitologijos“ sprendimo 5a straipsnio 4 dalies e punktą savo narių balsų dauguma galėjo paprieštarauti dėl ginčijamo sprendimo priėmimo, kaip teigia generalinis advokatas išvados 20 ir 22 punktuose, negali panaikinti šios institucijos teisės pareikšti ieškinį.
- 40 Nors reguliavimo procedūra su patikrinimu leidžia Parlamentui pagal Antrojo „komitologijos“ sprendimo 7a konstatuojamąją dalį prieš priimant priemonę ją patikrinti, ši procedūra neturėtų pakeisti teisminės kontrolės. Taigi dėl fakto, kad Parlamentas per tokią procedūrą neprieštaravo dėl akto priėmimo, ieškinys dėl panaikinimo, susijęs su taip priimto akto teisėtumu, netampa nepriimtinas.
- 41 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškinys dėl panaikinimo yra priimtinas.

B – Dėl esmės

1. Šalių argumentai

- 42 Iš esmės šalys ginčijasi, pirma, dėl įgyvendinimo įgaliojimus reglamentuojančių principų ir, antra, dėl klausimo, ar ginčijamas sprendimas galėjo būti priimtas pagal įgyvendinimo įgaliojimus.

a) Dėl įgyvendinimo įgaliojimus reglamentuojančių principų

- 43 Parlamentas tvirtina, kad reguliavimo procedūros su patikrinimu tikslas gali būti pakeisti ar panaikinti neesmines pagrindinio dokumento nuostatas ar įtraukti naujas neesmines nuostatas, bet ne pakeisti esmines tokio dokumento nuostatas. Jo teigimu, vykdant įgyvendinimo įgaliojimus reikia laikytis pagrindinio dokumento turinio esminių nuostatų. Be to, Parlamentas mano, kad Komisija nėra įgaliota reglamentuoti veiklą, kuri nepatenka į materialią pagrindinio teisės dokumento taikymo sritį.
- 44 Parlamento teigimu, sąvoka „esminės nuostatos“ būtent apima pagrindiniame dokumente pateiktas apibrėžtis, kad būtų nustatyta materialinė taikymo sritis ir aplinkybės, kuriomis taikomas šis reglamentavimas, kurį galima papildyti naujomis neesminėmis nuostatomis. Siekiant nustatyti įgyvendinimo įgaliojimų ribas, Parlamento nuomone, be kita ko, reikia atsižvelgti į materialines šių įgaliojimų ribas, išplaukiančias iš pagrindinio dokumento esminių nuostatų, EB sutarties nuostatas ir pareigą nepažeisti pagrindinių teisių.
- 45 Taryba, atvirkščiai, tvirtina, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas pats gali nustatyti įgaliojimų ribas, apibrėžti esminius pagrindinių teisės aktų tikslus ir nuspręsti, kokios yra esminės nuostatos, kurių negalima leisti priimti Komisijai. Įgyvendinimo įgaliojimų suteikimo apimtis priklauso, be kita ko, nuo teisės aktų leidėjo Komisijai suteiktos diskrecijos ir šiuo atveju Teisingumo Teismas turėtų sutikti, kad šiai institucijai galėtų būti suteikti dideli įgyvendinimo įgaliojimai.
- 46 Komisijos teigimu, kalbant apie sąvoką „esminės nuostatos“, reikia remtis Teisingumo Teismo praktika, pagal kurią šios nuostatos yra esminės taisyklės atitinkamoje srityje (1970 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Köster ir Berodt & Co.*, 25/70, Rink. p. 1161, 6 punktas ir 1992 m. spalio 27 d. Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-240/90, Rink. p. I-5383, 36 punktas). Antrojo „komitologijos“ sprendimo 2 straipsnio 2 dalyje vartojamas terminas „įrašant naujas neesmines nuostatas“ leidžia suteikti Komisijai įgaliojimus sukongretinti neesmines nuostatas, kurių kiti teisės aktų leidėjai išsamiai neišdėstė. Komisijai turėtų būti leista papildyti šias nuostatas ir reglamentuoti naujas veiklos sritis, priskirtinas reglamentuojamai sričiai ir jos esminėms taisyklėms.

b) Dėl ginčijamo sprendimo

- 47 Kalbant apie ginčijamą sprendimą, pažymėtina, kad Parlamentas neginčija jo tikslų, bet mano, kad turinys turėjo būti patvirtintas teisėkūros procedūra priimtu aktu, o ne įgyvendinimo aktu. Šis sprendimas viršijo ŠSK 12 straipsnio 5 dalyje nustatytas įgyvendinimo įgaliojimų ribas, nes juo buvo į šį kodeksą įtrauktos naujos esminės nuostatos, pakeistos jo esminės nuostatos ir „Frontex“ reglamento turinys.

i) Dėl naujų esminių nuostatų įtraukimo į ŠSK

- 48 Dėl naujų esminių nuostatų įtraukimo į ŠSK Parlamentas tvirtina, kad ginčijamo sprendimo priedo I ir II dalyse numatytos priemonės, kurios negali būti laikomos patenkančiomis į sienos stebėjimo taikymo sritį, kaip jis apibrėžiamas šiame kodekse, ar šio kodekso neesminėmis nuostatomis.
- 49 Taigi šio priedo I dalies 2.4 punkte, priešingai nei ŠSK 12 straipsnio 5 dalyje ir 17 konstatuojamoje dalyje, numatytos ne paprastos sienos stebėjimo priemonės, bet sienos apsaugos pareigūnams suteikiami dideli įgaliojimai. ŠSK nutylima apie priemones, kurias galima taikyti asmenims ar laivams. Tačiau ginčijamame sprendime numatytos didelio masto prievartos priemonės ir atviroje jūroje sulaikytiems asmenims neužtikrinama galimybė remtis prieglobsčio teise ir su ja susijusiomis teisėmis, o pagal ŠSK 13 straipsnį atitinkamų asmenų grįžimas į šalį, iš kurios jie atvyko, gali būti susijęs tik su formaliu atsisakymu leisti atvykti.

- 50 Be to, ginčijamo sprendimo priedo II dalyje numatyta veikla, kaip antai paieška, gelbėjimas ir išlaipinimas, Parlamento teigimu, nepatenka į stebėjimo sąvoką. Net jei šios II dalies pavadinime yra terminas „gairės“, ji yra privaloma ir skirta sukelti teisinės pasekmės Agentūros koordinuojamoje operacijoje dalyvaujančioms valstybėms narėms, kaip tai matyti tiek iš jos teksto, tiek iš to, kad ji yra teisiškai privalomame akte ir yra „Frontex“ reglamente numatyto veiklos plano dalis. Ginčijamame sprendime taip pat yra esminių ŠSK nuostatų, todėl jis negali būti įgyvendinimo priemonės objektas.
- 51 Be to, Parlamentas teigia, kad ginčijamu sprendimu buvo viršyta ŠSK teritorinė taikymo sritis. Pagal jo 2 straipsnio 11 punktą stebėjimas apribojamas sienų stebėjimu tarp sienos perėjimo punktų ribų ir sienos perėjimo punktų stebėjimu ne nustatytomis jų darbo valandomis, o šis sprendimas pagal jo priedo I dalies 2.5 punktą taikomas ne tik teritoriniams vandenims, bet ir gretutinei zonai bei atvirai jūrai.
- 52 Tarybos teigimu, Sąjungos teisės aktų leidėjas manė, kad patikrinimai pasienyje yra esminis pasienio kontrolės elementas, kurį jis reglamentavo išsamiai. Dėl sienų stebėjimo, Taryba teigia, kad, atvirkščiai, teisės aktų leidėjas nusprendė, jog pakanka apibrėžti bendrus tikslus ir pagrindinius metodus, suteikiant Komisijai leidimą prireikus priimti papildomas priemones, taikytinas stebėjimui, ir didelius įgyvendinimo įgaliojimus.
- 53 Taryba tvirtina, kad šios I dalies 2.4 punkte išvardytos priemonės neprieštarauja ŠSK 12 straipsnyje nustatytiems sienų stebėjimo tikslams. Taisyklėmis, susijusiomis su stebėjimo operacijų koordinavimu vykdant jungtines operacijas, nustatytomis tos pačios I dalies 2.5 punkte, siekiama palengvinti operacijų vykdymą. Argumentas, susijęs su tariamai išplėsta ŠSK teritorine taikymo sritimi, Tarybos nuomone, nepagrįstas, nes šiame kodekse neapibrėžiama jūros sienos sąvoka ir ją reikia suprasti kaip apimančią taip pat sienų stebėjimą gretutinėse zonose ir atviroje jūroje.
- 54 Kalbant apie ginčijamo sprendimo priedo II dalį, ne tik iš jo 7–9 konstatuojamųjų dalių formuluočių, bet ir iš skirtingų šio priedo dviejų dalių pavadinimų redakcijų, taip pat būdo, kaip suformuluotos gairės, matyti šio sprendimo autoriaus ketinimas nesuteikti privalomo poveikio šiai daliai. Aišku, pagalbos suteikimas nelaimės ištiktiems laivams nėra stebėjimo priemonė siaurąja prasme. Tačiau kai tokia situacija susiklosto per Agentūros koordinuojamą stebėjimo operaciją, turėtų būti iš anksto sukoordinuota, kaip dalyvaujančios skirtingos valstybės narės vykdys paiešką ir gelbėjimą. Šiomis aplinkybėmis Komisija mano, kad ginčijamu sprendimu į ŠSK neįtraukiamos naujos esminės nuostatos.
- 55 Komisija mano, kad sienų stebėjimas susijęs su esminėmis ŠSK nuostatomis, bet esminės šią sritį reglamentuojančios taisyklės nustatytos ŠSK 12 straipsnyje, kuriame numatytos nuostatos dėl stebėjimo turinio bei tikslo ir jis neregamentuojamas plačiai ir išsamiai. Kiti teisės aktų leidėjai suteikė Komisijai įgaliojimus papildyti šias esmines nuostatas. Įgaliojimai reglamentuoti naujas veiklos sritis leidžia Komisijai nustatyti sienų stebėjimo turinį ir apibrėžti, ką šios veiklos sritys reiškia.
- 56 Komisija mano, kad ginčijamu sprendimu neįtraukiamos naujos esminės nuostatos į ŠSK. Stebėjimas, atsižvelgiant į jo turinį, turėtų apimti ne tik bandymų neteisėtai patekti į Sąjungą aptikimą, bet ir konkrečias priemones, kaip antai laivų, kurie, kaip įtariama, bando patekti į Sąjungą be patikrinimo sienos perėjimo punktuose, perėmimą. ŠSK 12 straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad vienas iš stebėjimo tikslų yra sulaikyti asmenis. Siekiant nustatyti, ar „paieška ir gelbėjimas“ patenka į stebėjimo sąvoką, svarbu atsižvelgti į faktines bandymo neteisėtai atvykti aplinkybes. Daugeliu atveju stebėjimo operacijos išprovokuoja paiešką ir gelbėjimą ir neįmanoma aiškiai atskirti šių rūšių operacijų. Klausimas, ar gairės yra privalomos, nekiltų, jeigu jose numatomos priemonės patektų į stebėjimo sąvoką.

ii) Dėl esminių ŠSK nuostatų pakeitimo

- 57 Dėl esminių ŠSK nuostatų pakeitimo Parlamentas, be kita ko, teigia, kad ginčijamu sprendimu buvo pakeistas šio kodekso 13 straipsnis. Šis straipsnis taikomas visais sulaikymo atvejais - neteisėtai į teritorinius vandenis ir gretutines zonas atvykę asmenys neturėtų būti išsiųsti ar jiems nurodyta išvykti nepriėmus sprendimo pagal šį 13 straipsnį. Tačiau ginčijamo sprendimo priedo I dalies 2.4 punktu sienos apsaugos pareigūnams suteikiamos teisės įsakyti laivui pakeisti maršrutą ir palikti teritorinius vandenis be pagal šį 13 straipsnį priimto sprendimo ir nesuteikiant atitinkamiems asmenims galimybės pareikšti ieškinį dėl atsisakymo leisti atvykti.
- 58 Šiuo klausimu Taryba ir Komisija teigia, kad ŠSK 13 straipsnis netaikomas sienos stebėjimui, todėl sprendimas neturėtų pakeisti šio straipsnio.

iii) Dėl „Frontex“ reglamento pakeitimo

- 59 Dėl „Frontex“ reglamento pakeitimo, Parlamentas teigia, kad ŠSK 12 straipsnio 5 dalimi Komisijai nesuteikiama kompetencija nustatyti taisyklių, kuriomis pakeičiamos „Frontex“ reglamentu nustatytos teisės ir pareigos, susijusios su Agentūros koordinuojamomis operacijomis. Ginčijamas sprendimas nebuvo tinkama teisinė priemonė sukurti pareigas, susijusias su tokiomis operacijomis, ar pakeisti „Frontex“ reglamento nuostatas.
- 60 Tačiau šis sprendimas skirtas taikyti tik vykdant Agentūros koordinuojamas operacijas ir privalomas jai ir valstybėms narėms, nes jo priedas yra kiekvienai operacijai sukurto veiklos plano dalis, o „Frontex“ reglamento 8e straipsnyje nustatomas pagrindinės šios veiklos plano informacijos sąrašas. Į veiklos planą privalomai įtrauktos ginčijamo sprendimo priede nustatytos taisyklės ir gairės labai keičia informaciją, kuri būtina įgyvendinant šį planą, kaip antai sienos apsaugos pareigūnų, dalyvaujančių būrių ir Gelbėjimo koordinavimo centro vaidmuo.
- 61 Šiuo klausimu Taryba tvirtina, kad ginčijamu sprendimu nepakeičiami Agentūros uždaviniai, net jei šio sprendimo priedas yra veiklos plano dalis. Sienų stebėjimo tvarka išplaukia iš „Frontex“ reglamento 8e straipsnyje išvardytos veiklos planui būtinos informacijos. Net jei šiuo sprendimu šio 8e straipsnio nuostatos papildomos naujomis neesminėmis nuostatomis, tai šio reglamento nedaro negaliojančio. ŠSK ir jo įgyvendinimo priemonės bei „Frontex“ reglamentas papildo vieni kitus. Šie du pagrindiniai dokumentai yra teisinės priemonės, skirtos įgyvendinti SESV 77 straipsnyje apibrėžtą sienų kontrolės politiką, o koordinavimas su įgyvendinimo sistema pagal „Frontex“ reglamentą reglamentuojamas ŠSK. Todėl naujos neesminės nuostatos, įtrauktos ginčijamu sprendimu, suderinamos su „Frontex“ reglamentu ir ŠSK.
- 62 Komisijos teigimu, ginčijamas sprendimas neturi įtakos „Frontex“ reglamento funkcionavimui. Šio sprendimo 1 straipsnyje nustatytas reikalavimas, pagal kuriuos jo priedo dvi dalys turi būti veiklos plano dalis, yra privalomas ne tik Agentūrai, bet ir valstybėms narėms, kaip šio sprendimo adresatėms, kurios turi užtikrinti, kad šis priedas bus įtrauktas į šį planą. Šiomis aplinkybėmis ginčijamas sprendimas nepakeičia „Frontex“ reglamento.

2. Teisingumo Teismo vertinimas

- 63 Konstatuotina, kad šioje byloje aptariamoje įgaliojimo nuostatoje, t. y. ŠSK 12 straipsnio 5 dalyje, numatyta, kad gali būti priimtos „stebėjimą reglamentuojančios papildomos priemonės <...>, skirtos iš dalies pakeisti neesmines [ŠSK] nuostatas jį papildant“. Šioje nuostatoje, skaitomoje kartu su ŠSK 33 straipsnio 2 dalimi, daroma nuoroda į taikytiną procedūrą pagal Antrąjį „komitologijos“ sprendimą, o šis savo ruožtu pagrįstas EB 202 straipsnio trečia įtrauka.

- 64 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką atitinkamos srities esminių taisyklių priėmimas priklauso Sąjungos teisės aktų leidėjo kompetencijai (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją* 36 punktą; 1999 m. spalio 14 d. Sprendimo *Atlanta prieš Europos Bendriją*, C-104/97 P, Rink. p. I-6983, 76 punktą ir 2000 m. liepos 6 d. Sprendimo *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen*, C-356/97, Rink. p. I-5461, 21 punktą). Atitinkamos srities esminės taisyklės turi būti nustatytos pagrindiniame teisės akte ir negali būti deleguota teisė jas nustatyti (šiuo klausimu žr. 1995 m. liepos 13 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Komisiją*, C-156/93, Rink. p. I-2019, 18 punktą; minėto Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą*, 23 punktą; 1999 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Söhl & Söhlke*, C-48/98, Rink. p. I-7877, 34 punktą ir 2008 m. gegužės 6 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą*, C-133/06, Rink. p. I-3189, 45 punktą).
- 65 Taigi, taip negali būti deleguota teisė nustatyti nuostatas, kurioms priimti būtinas politinis pasirinkimas, priskirtinas paties Sąjungos teisės aktų leidėjo atsakomybei.
- 66 Iš to darytina išvada, kad įgyvendinimo priemonės neturėtų nei pakeisti pagrindinių teisės aktų esminių nuostatų, nei papildyti jų naujomis esminėmis nuostatomis.
- 67 Klausimas, kokios atitinkamos srities nuostatos turi būti laikomos esminėmis, nepriklauso vien nuo Sąjungos teisės aktų leidėjo vertinimo, kaip teigia Taryba ir Komisija, bet, priešingai, turi būti pagrįstas objektyviais įrodymais, kuriuos gali patikrinti teismas.
- 68 Šiuo klausimu būtina atsižvelgti į atitinkamos srities charakteristikas ir ypatybes.
- 69 Kalbant apie klausimą, ar Taryba buvo įgaliota priimti ginčijamą sprendimą kaip ŠSK 12 straipsnio, susijusio su sienų stebėjimu pagal šio straipsnio 5 dalį, įgyvendinimo priemonę, reikia pirmiausia įvertinti šio straipsnio turinį.
- 70 ŠSK 12 straipsnio 1 ir 4 dalyse nustatyta, kad sienų stebėjimo tikslas – užkirsti kelią neleistiniams sienos kirtimams, kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir imtis priemonių asmenų, kurie neteisėtai kirto sieną, atžvilgiu. ŠSK 6 konstatuojamoje dalyje, be kita ko, numatyta, kad sienų kontrolės tikslas „padėti kovojant su nelegalia imigracija bei prekyba žmonėmis ir neleisti kilti grėsmei valstybių narių vidaus saugumui, viešajai tvarkai, visuomenės sveikatai ir tarptautiniams santykiams“.
- 71 Kalbant apie sienų stebėjimo operacijas, pažymėtina, kad ŠSK 12 straipsnio 2–4 dalyse įtvirtintos nuostatos, susijusios su tam tikrais stebėjimo operacijų vykdymo aspektais; šiose nuostatose tik abstrakčiai aprašoma sienos apsaugos pareigūnų misija. Būtent šio straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatyta, kad stebėjimas „vykdomas taip, kad užkirstų kelią ir atgrasintų asmenis nuo siekio išvengti patikrinimų sienos perėjimo punktuose“. To paties 12 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje taip pat nustatyta, kad „stebėjimą tarp sienos perėjimo punktų vykdo sienos apsaugos pareigūnai, kurių skaičius ir veiklos metodai tikslinami atsižvelgiant į esamus ar numatomus pavojus ir grėsmes“.
- 72 Kalbant apie atitinkamos institucijos įgaliojimus priimti įgyvendinimo priemones, susijusias su sienų stebėjimu, ŠSK 12 straipsnio 5 dalyje pagal šio sprendimo 64 punkte minėtą teismo praktiką skelbiama, kad gali būti priimtos „stebėjimą reglamentuojančios papildomos priemonės <...>, skirtos iš dalies pakeisti neesmines [ŠSK] nuostatas jį papildant“. Be to, pagal ŠSK 17 konstatuojamąją dalį ir Reglamento Nr. 296/2008 4 konstatuojamąją dalį įgyvendinimo įgaliojimų suteikimas susijęs tik su tam tikromis išsamiais praktinėmis sienos kontrolės taisyklėmis.
- 73 Tačiau nors ŠSK, kuris yra pagrindinis teisės aktas šioje srityje, 12 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad stebėjimo tikslas yra imtis priemonių asmenų, kurie neteisėtai kirto sieną, atžvilgiu, jame nenumatytos priemonės, kurių turi teisę imtis sienos apsaugos pareigūnai asmenų ar laivų atžvilgiu juos sulaikant ar po to, kaip antai prievartos priemonių taikymas, ginkluotos jėgos panaudojimas ar sulaikyto asmens nukreipimas į nustatytą vietą, ar priemonės, taikomos prekyboje žmonėmis dalyvaujantiems asmenims.

- 74 Atsižvelgiant į tai, ginčijamo sprendimo priedo I dalies 2.4 punkte nustatytos priemonės, kurių gali imtis sienos apsaugos pareigūnai aptiktų laivų ir juose esančių asmenų atžvilgiu. Šiuo aspektu pagal 2.4 punkto b, d, f ir g papunkčius galima, be kita ko, sustabdyti laivą, įlipti į jį, patikrinti krovinį, areštuoti laivą ir sulaukyti jame esančius asmenis bei laivą ar šiuos asmenis nukreipti į trečiąją šalį ir taip taikyti prievartos priemonės asmenims ir laivams, kurių atžvilgiu gali būti įgyvendinamas valstybių, su kurių vėliava plaukia, suverenitetas.
- 75 Be to, šio priedo II dalies 1.1 punkte, be kita ko, numatyta pareiga padaliniams, dalyvaujantiems Agentūros koordinuojamose operacijose prie išorės jūros sienų, suteikti pagalbą visiems nelaimės ištiktiems laivams ar asmenims jūroje. II dalies 2 punkte numatoma perimtų ar išgelbėtų asmenų išlaipinimo tvarka, 2.1 punkto antroje pastraipoje pažymima, kad pirmenybė turėtų būti teikiama išlaipinimui trečiojoje šalyje, iš kurios laivas su atitinkamais asmenimis išplaukė.
- 76 Viena vertus, priimant taisykles, kuriomis suteikiami prievartos taikymo įgaliojimai sienos apsaugos pareigūnams, nurodytas ankstesniuose dviejuose šio sprendimo punktuose, būtinas politinis pasirinkimas, priklausantis paties Sąjungos teisės aktų leidėjo atsakomybei, o tai reikalauja palyginti aptariamus skirtingus interesus, remiantis įvairiapusiu vertinimu. Atsižvelgiant į politinį pasirinkimą, kuriuo pagrįstas tokių taisyklių priėmimas, sienos apsaugos pareigūnų įgaliojimai gali labai skirtis, jų įgyvendinimas gali būti siejamas arba su leidimo suteikimu, arba su pareiga, arba su draudimu, pavyzdžiui, taikyti prievartos priemonės, naudoti ginkluotą jėgą ar nukreipti asmenis į nustatytą vietą. Be to, kadangi šie įgaliojimai susiję su priemonių taikymu laivams, jų vykdymas, atsižvelgiant į apimtį, gali pažeisti trečiųjų šalių, atsižvelgiant į tai, su kokia vėliava atitinkamas laivas plaukia, suverenitetą. Taigi, tokių taisyklių priėmimas yra didelis pokytis ŠSK sistemoje.
- 77 Kita vertus, svarbu pažymėti, kad nuostatos, susijusios su viešosios valdžios įgaliojimų suteikimu sienos apsaugos pareigūnams, kokie suteikiami ginčijamu sprendimu, kaip antai asmenų sulaukymas, laivų areštas ir asmenų nukreipimas į nustatytą vietą, leidžia taip smarkiai kištis į pagrindines atitinkamų asmenų teises, kad būtinas Sąjungos teisės aktų leidėjo įsikišimas.
- 78 Taigi, priimant nuostatas, kaip antai numatytas ginčijamo sprendimo priedo I dalies 2.4 punkte ir II dalies 1.1 ir 2.1 punktuose, būtinas politinis pasirinkimas, kaip tai suprantama pagal du ankstesnius šio sprendimo punktus, todėl tai viršija papildomų priemonių ribas, kaip tai suprantama pagal ŠSK 12 straipsnio 5 dalį, ir pagal Sąjungos institucinę sistemą priklauso jos teisės aktų leidėjo atsakomybei.
- 79 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad ginčijamo sprendimo priedo I ir II dalyse, kaip teigia generalinis advokatas išvados 61 ir 66 punktuose, yra esminių nuostatų, susijusių su išorės jūros sienų stebėjimu.
- 80 Vienintelė aplinkybė, kad ginčijamo sprendimo priedo II dalies pavadinime yra žodis „gairės“ ir kad šio sprendimo 1 straipsnio antrame sakinyje pabrėžiama, jog šioje dalyje numatytos taisyklės ir gairės yra „neprivalomos“, neturėtų leisti suabejoti jų kvalifikavimu kaip esminės taisyklės.
- 81 Iš tiesų šio priedo II dalis pagal šio sprendimo 1 straipsnio antrą sakinį, yra kiekvienos Agentūros koordinuojamos operacijos veiklos plano dalis. Pagal „Frontex“ reglamento 8e straipsnį šiame plane „išsamiai išdėstomos tikslios būrių dislokacijos sąlygos“, o pagal šio reglamento 8g straipsnį koordinuojantis pareigūnas prižiūri, ar „teisingai įgyvendinamas veiklos planas“.
- 82 Taigi, laikantis šiame plane nustatytų sąlygų, ginčijamo sprendimo priedo II dalies 1.1 ir 2.1 punktuose nustatytos taisyklės būtina turės privalomąjį teisinį poveikį.
- 83 Galiausiai, net jei ginčijamame sprendime taip pat yra nuostatų, reglamentuojančių praktines sienų stebėjimo taisykles, reikia konstatuoti, kad visos taisyklės, numatytos atitinkamai ginčijamo sprendimo priedo I ir II dalyse, yra susijusios, nes atitinkamai taikomos vykdančios stebėjimo ir gelbėjimo operacijas.

- 84 Esant šioms aplinkybėms turi būti panaikintas visas ginčijamas sprendimas, nes jame yra esminių nuostatų, susijusių su valstybių narių išorės jūros sienų stebėjimu, kurios viršija papildomų priemonių, kaip tai suprantama pagal ŠSK 12 straipsnio 5 dalį, ribas, ir kad tik Sąjungos teisėkūros procedūra priimamų aktų leidėjas galėjo priimti tokį sprendimą.
- 85 Iš to matyti, kad nebūtina nagrinėti Parlamento argumentų, pagal kuriuos ginčijamas sprendimas keičia esmines ŠSK nuostatas ir „Frontex“ reglamentą.

IV – Dėl prašymo palikti galioti ginčijamo sprendimo padarinius

- 86 Parlamentas Teisingumo Teismo prašo, kad tuo atveju, jei Teisingumo Teismas panaikintų ginčijamą sprendimą, pagal SESV 264 straipsnio antrą pastraipą būtų palikti galioti jo padariniai, kol šis sprendimas bus pakeistas.
- 87 Parlamento teigimu, būtina palikti galioti šio sprendimo padarinius atsižvelgiant į priemonių, pasiūlytų įgyvendinant Sąjungos politiką, susijusių su sienos kontrolės operacijomis, tikslų svarbą.
- 88 Pagal SESV 264 straipsnio antrą pastraipą Teisingumo Teismas gali, jei mano, kad tai reikalinga, nurodyti, kurie paskelbto negaliojančiu akto padariniai lieka galutiniai.
- 89 Jei ginčijamas sprendimas būtų panaikintas nepaliekant laikinai galioti jo padarinių, tai pakenktų geram esamų ar būsimų operacijų, kurias koordinuoja Agentūra, vykdymui, ir todėl ir valstybių narių išorės jūros sienų stebėjimui.
- 90 Šiomis aplinkybėmis egzistuoja svarbūs teisinio saugumo motyvai, pateisinantys Teisingumo Teismui SESV 264 straipsnio antra pastraipa suteiktų įgaliojimų įgyvendinimą. Šiuo atveju reikia palikti galioti ginčijamo sprendimo padarinius, kol per protingą laikotarpį įsigalios naujas teisės aktas, skirtas pakeisti ginčijamą sprendimą, panaikinamą šiuo sprendimu.

V – Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 91 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Parlamentą reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Taryba bylą pralaimėjo, pastaroji turi jas padengti. Remiantis to paties reglamento 69 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa, Komisija, įstojusi į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų, padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2010 m. balandžio 26 d. Tarybos sprendimą 2010/252/ES, kuriuo papildomos Šengeno sienų kodekso nuostatos dėl išorės jūros sienų stebėjimo vykdomos operatyvų bendradarbiavimą, koordinuojamą Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros.**
- 2. Palikti galioti Sprendimo 2010/252 padarinius, kol per protingą laikotarpį bus priimtas naujas teisės aktas.**
- 3. Priteisti iš Europos Sąjungos Tarybos bylinėjimosi išlaidas.**
- 4. Europos Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.